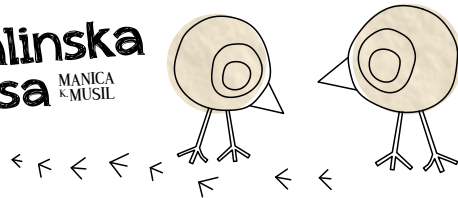

Pobalinska pujsa

Predlogi za pripravo na ogled predstave Pobalinska pujsa

Tine in Tone sta velika prijatelja. Ko vstaneta, se najprej povaljata v blatni mlaki. Samo bele oči se svetijo z njunih blatnih teles. Po zajtrku odideta na dvorišče. Hodita gor in dol. Kokoši, race, osel, mačka in stari Runo že po njunem muzanju pričakujejo, da imata nekaj za bregom. Pujsa brezskrbno požvižgavata in gledata nekam visoko visoko v nebo.

»Nekaj se dogaja na nebu.« ...

Pobalinska pujsa – kako lahko vplivamo na otroke in mlade

V naši predstavi se nikakor ne postavljamo na stran mlajših ali starejših. Ne želimo obsojati dejanj, temveč jim skušamo prikazati situacije, ki so blizu vsem generacijam.

Pravzaprav odkrivamo, kako lahko z dobrim zgledom spodbujamo otrokovo domišljijo in obratno. Prikazujemo tudi otroške potegavščine, ki pa bi se lahko sprevrgle v kaj hujšega. Na srečo se v življenju veliko reči zgodi z opozorilom in nato z opravičilom, kar ne pripelje do hujših posledic. Toda včasih je komu treba dati lekcijo. Pri tem tudi pujsa ne moreta mimo kazni, čeprav v svoji otroški naivnosti še zmeraj mislita, da si lahko privoščita nagajivost. Brez otroške domišljije ne bi bilo ustvarjalnosti in brez odraslih popuščanj bi se svet vrtil v črno-beli tehniki.

Vsi se sprehajamo po dvorišču in včasih razmišljamo, če bi pogledali gor ter ušpičili kakšno neumnost. Pa čeprav le za hip, sploh če s tem ne bi storili večje škode, temveč bi se le hudomušno nasmejali. Slikanica je bila inspiracija. Predstava je postala skupek potegavščin ustvarjalne ekipe in odlične glasbe.

Pobalinstvom naredi konec miška in reši ujete živali. Je morda to tista varovalka, ki nas zmeraj opozori, da na svetu ne moremo početi, kar se nam zljubi, temveč moramo upoštevati soljudi. Živeti v skupnosti pač pomeni prilagajanje, in to moramo razložiti tudi mladim, ki bi včasih za svoje ugodje pozabili na svoje najbližje. Nikakor ne želimo vsiljevati svojih predstav. Predstava pušča odprte možnosti, da se lahko vsak po svoje odloči, kako je prav in če je življenje le zabava.

Avtorica z likovno podobo prikazuje dve plasti, a iz tega izpeljuje neštete možnosti. Ustvarjalci predstave z režiserjem na čelu skušajo slediti avtoričini zamisli dvojne narave dveh pujsov Tineta in Toneta. Človeška imena (tudi ostalih živali, ki nastopajo v predstavi) so le asociacija oziroma personifikacija človeških lastnosti, ki nam lahko vzbujajo sočutje in smeh.

Režiser in scenograf Miha Golob je končal študij gledališke in radijske režije na Akademiji za gledališče, radio, film in televizijo v Ljubljani. Za režijo diplomske predstave Malomeščanska svatba je leta 2001 prejel akademjsko Prešernovo nagrado in nagrado na mednarodnem festivalu gledaliških šol v češkem Brnu. Med letoma 2002 in 2006 je bil direktor in umetniški vodja Šentjakobskega gledališča v Ljubljani. Tam je režiral več predstav. Od leta 2000 je režiral še predstave v SLG Celje, Mestnem gledališču ljubljanskem, Mestnem gledališču Ptuj, SSG Trst, v Gledališču Koper, SNG Nova Gorica, v GLEJ-u, v GOML-u, režiral je predstavo na avstrijskem Koroškem in v Narodnem gledališču Štip v Makedoniji. Za predstavo Metamorfoze (Narodno gledališče Štip, Makedonija) je leta 2005 prejel nagradi na festivalu Slovanski venec v Moskvi in na festivalu antične drame v Bitoli. Pri nekaterih svojih predstavah je ustvarjal tudi kot scenograf. Več kot petnajst let vodi gledališke delavnice, seminarje in gledališke skupine. Sodeluje tudi pri televizijski produkciji. V Lutkovnem gledališču Maribor je v preteklem letu režiral uspešno in večkrat nagrajeno predstavo *Mali modri in mali rumeni*.

Avtorica slikanice (zgodbe in ilustracij) ter scenografka predstave Manica K. Musil je umetnica

mlajše generacije. Končala je študij na Fakulteti za arhitekturo Univerze v Ljubljani. Od leta 2001 ustvarja kot samostojna kulturna delavka na področju ilustracije in arhitekture. Najprej je hotela študirati klavir, vendar je svojo ustvarjalnost preusmerila na drugo polje umetnosti, in sicer v arhitekturo. Njen prvi projekt v sodelovanju z Matejo Katrašnik – Občinska dvorana Gorišnica je prejel grand prix za najboljšo realizacijo na natečaju Leonardo mladih arhitektov v Minsku. Skupaj sta prejeli tudi nekaj nagrad na področju grafike ter med letoma 2002 in 2006 izdali enajst slovenskih znamk. Po rojstvu prvega otroka je razširila svojo ustvarjalnost in pričela pisati zgodbe ter pesmi za otroke. V zadnjih štirih letih je izdala sedem avtorskih slikanic pri petih različnih slovenskih založbah. Zlasti njene tekstilne ilustracije, ki so nastale v zadnjih treh letih, so prejele tudi več mednarodnih priznanj in nagrad.

Avtor glasbe – saksofonist in flavtist Vasko Atanasovski – je eden najbolj ustvarjalnih in vsestranskih slovenskih skladateljev ter glasbenikov. Ustvarja in sodeluje z glasbeniki različnih glasbenih zvrsti: od džeza, roka, klasične in etno glasbe. Doslej je izdal enajst albumov, prejel številne nagrade in odlične ocene kritikov za svoje avtorsko ustvarjanje ter glasbeno izvajanje doma in na tujem. Je redni gost na evropskih glasbenih festivalih, koncerte je imel tudi v Indiji, na Kitajskem in v ZDA. Pogosto sodeluje kot glasbenik pri plesnih predstavah, v dramskem in lutkovnem gledališču z Miho Golobom, Vitom Tauferjem, Branetom Potočanom, Jernejem Lorencijem, Mojco Horvat, Jasno Knez, Matevžem Gregoričem, Petrom Boštjančičem in drugimi. V Lutkovnem gledališču Maribor je v preteklem letu kot avtor glasbe sodeloval pri večkrat najrajani predstavi *Mali modri in mali rumeni*.

Vodila za obravnavo po ogledu predstave

V predstavi lahko vidimo mavrične odtenke in raznovrstnost živalskih likov. Ob tem odkrivamo nove tehnike interakcije s publiko in nagovarjanje k sprejemanju tistih, ki živijo na skupnem dvorišču. Po zgledu nekaterih življenjskih primerov se včasih vrtimo v krogu, iz katerega ne znamo izstopiti. Ob tem nas vest opozarja, da nekaj ne delamo prav, vendar tega ne znamo spremeniti. Ko postanemo odrasli, lahko to razumemo in se opravičimo. Kako pa vse skupaj dojemajo otroci, ki se šele spoznavajo z moralnimi vrednotami? Ne poznajo niti pomena opravičila. Saj le tisto opravičilo je iskreno, kjer se odločimo, da se bomo poboljšali, kjer spoznamo, da smo delali napake.

Včasih lahko s pobalinstvom koga prizadenemo, toda kje so meje smeha in šale? Do kod smo še šaljivi in kje smo žaljivi? Vse to moramo otroke in mlajše rodove šele naučiti. Toda če sami nismo zgled, ne moremo drugim soliti pameti. Ob tem se poraja vprašanje, če se lahko spremenimo? V predstavi se ne odločamo o tem. V predstavi zgolj prikazujemo življenje v istem peskovniku. Dovolj je prostora za vse. Kljub temu brez nagajivosti ne bi prišli do novih spoznanj. Brez nezgod ne do spoznanja bolečine. Nikomur ne moremo prepričati, da bi lahko brez lastnih izkušenj prišel do izkustva, zato moramo otrokom včasih dopustiti, da se sprehodijo do meje dovoljenega. Bojimo se zanje, zato jim skušamo prepričati, da bi meje znova in znova prestopali. Naš strah pa je zanje mestoma preveč omejujoč in zavezujoč. Otroci potrebujejo svobodo kot včasih odrasli svoj prosti čas.

Pri vzgoji otrok odločitve niso zmeraj jasne. Najbolje bi se bilo ravnati po načelu, da so nekatere stvari v užitek, nekatere pa so prav. Toda včasih so tiste reči, ki so v užitek, tako privlačne, da nas spravijo v skušnjava ter se jim ne moremo upreti. A nismo tudi odrasli včasih podobni majhnim otrokom, ki bi zaradi ene malenkosti zavrgli ves trud, ki smo ga doslej vložili v nek projekt.

Gradivo je pripravil Simon Šerbinek.

LUTKOVNO
GLEDALIŠČE
MARIBOR